

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Detectio Nvgarvm Lvtheri, Cvm Declaratione Veritatis
Catholicae, Et Confvtatione Dogmatvm Lvtheranorvm**

Bundere, Jan van den

Louanij, 1551

Quantum Lutherus academij detulerit. cap. xxij.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35621

Quantum Lutherus academijs detu-
lerit. CAP. XXIII.

PHILOMATHES Non prorsus extra
controuersiam est, quod pro confesso
ac indubitato habere soles, Lutherum
videlicet omnium censorem agere, nullius ve-
rò censuram sustinere velle. Nam academijs
Parisiensi, Coloniensi, Louaniensi, Basiliensi,
Ephordiensi vbiq̄ue assurgit, earumq̄ue cen-
suris se submisit.

ORTHOXVS Quantum illis tribue-
rit viderint alij, mihi certè (vt verum fatear)
non fit verisimile illum loqui ex animo, si
quando de his academijs splendidè prædica-
uerit, si se earū censuris subiecerit in suis con-
trouersijs. Submisit quidem sese simulato ta-
men ore, quo se aliquando Roma. pontifici &
patrum decretis subiecerat, Sperabat enim
Colonienses, Louaniensesq̄ue doctores sibi
patrocinaturos (si nō ob aliud) saltem quòd
secū Germani essent sicut basilienses & Ephor-
dientes. Neq; diffidebat de Parisiensibus quos
offensos summo pontifici existimabat. Quod
ne quis de meo capite effictū clamitet, Tan-
ta erat eo tempore Vormaciæ apud non-
nullos de parisensibus fiducia, quòd clami-
rent in triuijs. 38. articulos Lutheri per diplo-
ma Ro-

ma Ro-

QVANTVM LVTHERVVS

ma Romani pontificis damnatos, à Parisiensibus approbatos, duos duntaxat sub iudice & in ambiguo esse. Quem rumore falsum esse monstravit, Parisiensium mox subsequuta sententia longè alia quàm sperauerant, fidei nostræ hostes Lutherani. Sollicitius (inquiunt iuramento astricti) per nos examinata ac maturiùs vniuersa doctrina Lutheriano ascripta nomini, & ad plenum discussa, execrandis illam erroribus scatere certò deprehendimus & iudicauimus, fidem potissimum cõtingentibus & mores. Quòdque simplicis populi seductiua sit, omnibus doctoribus iniuria, potestati ecclesiæ, & ordini Hierarchico impiè derogatiua, apertè scismatica, sacræ scripturæ aduersa, & eius deprauatiua, atque in spiritum sanctum blasphemata. Et ideo veluti reipublicæ Christianæ perniciosam, censemus omnino exterminandam, ac palam vltricibus flammis committendam. Authorem verò ad publicam abiurationem modis omnibus iuridicis compellendum. Huic non admodum dissimilem Louanienses & Colonienses ædidere censuram. Quod vt Lutherus sui que complices rescuerunt, censurarum impatientes, mox acerbissimas parauerunt inuectiuas. Philippus Melanthon Lutheri propugna-

tor præcipuus, confestim apologiam emisit,
bene dentatam, cui titulum fecit aduersus fu-
 riosum Parisiensium theologastrorum decre-
 tum. Ex ipso titulo facile coniecturam ce-
 peris, cuius farinae sit ipse libellus, ac quot &
 quantis calumnijs sit refertus. Vt verò sum-
 matim quædam constringam, Theologos ibi
sophistas, Christianos doctores, calūniatores
appellat, ac per eos obscuratum euangelium,
fidem extinctam, receptam operum doctri-
nam, ac per eos receptā scholasticā doctrinam
vt idolis repleretur terra. Hic Luthero nimis
leuiter egisse visus est, quapropter suū iudiciū
 his addidit, academia inquit Pari. in parte su-
prema quę facultas theologię nuncupatur, est
à vertice vsq; ad plantā mera, & vt nix alba le-
pra verę nouissimę antichristianęq; & capita-
lis hæreseos, mater omniū errorū in christia-
nitate, maxima meretrix spiritualis, quām
solvnquam vidit, & vera postica inferni.

Sed cur obsecro hanc academiã tam mor-
 dicus incessis? An excidit tibi præclarum
illud quod ante pronunciaſti encomium. Lu-
tetiam videlicet esse studiorum omnium
parentem, & ab antiquo christianissimam,
perpetuò sibi constantem? Pro iusta censura
 reddis calūnias? hoc non docuit mansuetudo
Christi. Et Paulus iussit etiam malum in
 bono

QVANTVM LVTHERVVS

bono vincere. Tu autem putas pro cumula-
tis iniurijs, pro scommatibus numerosis, pro
inuectiuis calumniosis tibi palmam dandam,
dum muliercularum more, multa incondita
deblateraueris ac simul conuolueris,
PHILOMATHES Nulla scripturę autho-
ritate fulti, Parisienses, damnauere Lutheri
doctrinam.

ORTHODOXVS Vetus obtinuit consue-
tudo conciliorum, vt articulis (qui in quęstio-
ne essent) quàm diligentissimè discussis, ac
saerę scripturę collatis cõmuni consensu de-
cerneretur quid foret credendum aut ample-
xandum. Deinde symbolum credendorum
euulgaretur. Hoc actitatum est in synodo Ni-
cena, vbi contra Arrij vesaniam obuiam itum
est. In constantinopolitana, vbi Eunomius &
Macedonius damnati sunt. In Ephesina in
qua Nestorij impietas conuulsa. In Calcedo-
nensi Euticetis & Dioscori pernities extirpa-
ta est. Sic fecere & alia cõcilia, & ipsos Here-
siarchas ad errorum suorum palinodiam in-
uitauerūt. Hoc Rom. pontifex, hoc parisiēses,
hoc Louaniēses, hoc alij imitantes, obseruare
voluerunt. At Lutherus & scripturis & ratio-
nibus longè inferior, ad inuectiuis & calum-
nias (solita nimirum hæreticorū arma) descen-
dit: & Ioannē Roffensem Episc. cantabrigiē.

Ioan.

Ioannem Cocleum, Iacobum Lathomū viros
per omnia doctissimos cōuitijs laceffens, quia
eius doctrinam erroribus scaterē, scripturis &
rationibus docuerunt.

Ediderunt Louanienfes. 32. articulos, reli-
gionis nostrę summam breuissimis verbis cō-
prehendentes, quas Carolus quintus impera-
tor noster inuictissimus voluit per Germa-
niā suam inferiorem populo declarari. Quæ
res ita exulcerauit Lutheri animum, vt expri-
mere difficillimum sit. Sicq; in Louaniē de-
bacchatus est inter cætera. Septem esse sacra-
menta sine verbo asseritur ab hereticis & ido-
lolaris Louanensibus, doctrina synagogæ
Louanensiu de baptisate, est damnanda vt
hæretica. Explodenda item est & abominan-
da doctrina nostrorum Louanensium in
vsu eucharistię, cū sit prophanationis hære-
sis, idololatriarum plenissima. Consideret
velim christianus omnis q̄ mansueto spiritu
sit imbutus Lutherus, quantis scripturæ locis
referta sint sua dicta, qui præter euangeli-
um nihil asserit se euomere. Qui verò pro-
pius nosse cupiat quibus rationibus & scri-
pturis adducti, summus pontifex atque aca-
demię Parisien. & Louanien. huius apostatæ
Lutheri damnauere articulos, legat R. domi-
num Ioānem Rossensem episcopum Canta-
I brigiē

QVANTVM LVTHERVVS

brigienſem, Anglum, Iudocũ Clichtoueuum Parisienſem, Iacobum Lathomum Louaniẽſem, noſtra non diſplicit, libellum quem ob ſui breuitatẽ Compendiũ concertationis nuncupauit, adire poterit: & exploratũ ei erit quomodo ſacræ ſcripturæ, & vetuſtiſſimis doctoribus patrum, & ſacrorum conciliorum decretis, ex diametro repugnet, quas ſopita hærefes reſuscitet, atque cum quibus hæreticis Lutherus concinat.

PHILOMATHES Quietis amantior ſemper fuit Lutherus. Quum verò tot hoſtium iaculis vndiquẽ impetatur, quid vetat eum referire?

ORTHODOXVS Quid ni impeteretur communis & pernicioſus fidei noſtræ catholicæ hoſtis? Quid ni repelleretur gregis dominici voraciſſimus lupus? An paſtoris boni erat hic diſſimulare, & non potius ab ouium cede cruẽtam propulſare beluam? Quis obſecro Chriſtianus niſi impiiſſimus tot mortalium animas impunè maẽtari patientibus oculis conſpiciet? aut hærefibus & noxiis erroribus infici ſuſtinebit? Neq; admiratione dignũ eſt, quòd multos in ſuum pellexerit fauorem, qui niſi blandiſſima quæque atque acceptiſſima vulgo inerti obtrudere conatus eſt, inanem gloriam vndiquẽ aucupans. Cuius

ACADEMIIS DETVLERIT 38

ius vsque adeo mancipium erat, vt neminem priorem vel parem sustineret: nam Andream Carolstadium multis sibi nominibus antea charissimum, vt re exequutus est quæ Lutherus docuerat, & maiorem iam Luthero haberet populi applausum, ad interitum vsq; persecutus est. Qui tandem ex Doctore Theologo & Archidiacono Vvittéberg miser agricola factus, præ inopia coactus est arare, eius artis ignarus: Nactus deinde fauore populi & libertate scribendi, apertè reprehendit Lutherum, nõ modo de missa & de imaginibus, verum etiam de sacramento Eucharistiæ. Ac is tandem miseram vitam cum vxore sua nobili ducens, aliis factus est commiserationi, aliis risui. Intelligat ex his prudens Lector quàm inter se dissideant hæretici, & quàm exitiali odio se inuicem prosequantur, si vnus alium in aliquo excedat, vel contradicat.

Quàm fuerit iniurius in Principes Lutherus. CAP. XXIII.

PHILOMATHES Principes nõ traduxit Lutherus (credo) memor verbi Petri, Subiecti estote õni humanæ creature propter dominum, siue Regi, quasi præcelsi, siue ducibus tanq̃ ab eo missis ad vindictam malefactorum, laudẽ verò bonorum. Et infra,

I ij

Omnes